

Srednja škola Bartula Kašića Pag

Mladi i moderne ovisnosti

Pag, 2014.

Uvod

Internet, poznat kao „mreža svih mreža“, najsloženiji je oblik spajanja računala. Sastoji se od milijuna kućnih, akademskih, poslovnih i vladinih mreža koje međusobno razmjenjuju informacije i usluge kao što su elektronička pošta, chat i prijenos datoteka te povezane stranice i dokumente World Wide Weba. U potpunosti je promijenio život ljudi, omogućio je lakši prijenos velike količine informacija i znanja i olakšao komunikaciju među ljudima. Ipak, ne možemo zanemariti njegove negativne strane kao npr. krađa identiteta, pedofilija, zlostavljanje itd.

Društvena mreža je termin za oblik ljudske interakcije pri kojoj se putem postojećih poznanika upoznaju nove osobe radi ostvarivanja društvenih ili poslovnih kontakata. Na Internetu je moguće pronaći više desetaka različitih društvenih mreža, a među najpopularnije spadaju Facebook, MySpace, Twitter, YouTube itd. Osnovna im je prednost što korisnicima omogućuje upoznavanje ljudi iz različitih dijelova svijeta. Nedostatci su im to što je privatnost korisnika ugrožena, njihovi privatni podatci svima su dostupni i mogu biti predmet zlouporabe. Brojni su slučajevi cyber-nasilja, lažnih profila itd.

Računalna igra je igra koja se igra pomoću računala ili igraćih konzola priključenih na računalo ili TV. U novije vrijeme postaje sve popularnija među djecom i mladima. Oni sve više vremena troše na igranje računalnih igrica, što nerijetko dovodi čak i do ovisnosti.

Problemi, hipoteze i cilj istraživanja

Cilj našeg istraživanja je utvrditi koliko internet i sadržaji koje on nudi utječu na mlade. Željeli smo doznati postoji li razlika u vremenu provedenom na društvenim mrežama s obzirom na spol, kako društvene mreže utječu na uspjeh u školi te jesu li mladi svjesni opasnosti koje internet donosi. Naše hipoteze su da muška populacija provodi više vremena igrajući računalne igrice, a ženska populacija više vremena provodi na društvenim mrežama, da društvene mreže negativno utječu na uspjeh u školi i da mladi nisu svjesni opasnosti koje internet i društvene mreže donose.

Metodologija

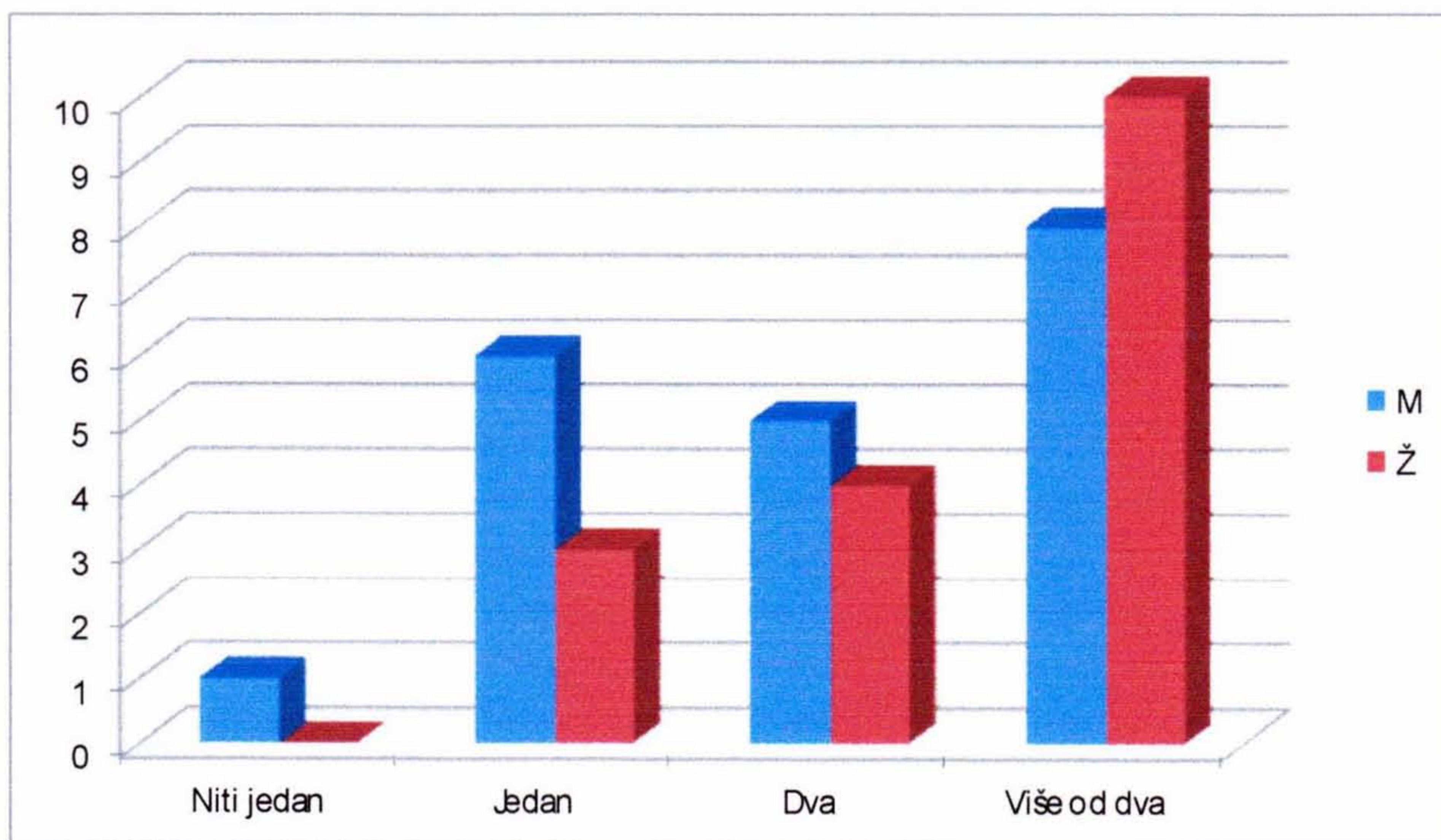
Istraživanje je provedeno u Srednjoj školi Bartula Kašića u Pagu u studenom 2014. godine. Anketirano je 37 učenika navedene škole od kojih je 14 (37,8%)

petnaestogodišnjaka, 11 (29,7%) šesnaestogodišnjaka, 6 (16,25%) sedamnaestogodišnjaka i 6 (16,25%) osamnaestogodišnjaka.

Rezultati i rasprava

Rezultati naše ankete pokazali su da se 1 (2,7%) ispitanik muškog spola ne koristi društvenim mrežama. Na jednoj društvenoj mreži otvoren jedan profil ima 9 ispitanika (24,3%) od čega je 6 (66,7%) muških ispitanika, a 3 (33,3%) ženskih ispitanika. Devet ispitanika ima otvoren profil na dvije društvene mreže od čega je 5 (55,6%) ispitanika muškog spola, a 4 (44,4%) ispitanika ženskog spola. Više od 2 profila na društvenim mrežama ima 18 (48,6%) ispitanika. Od toga je 8 (44,4%) ispitanika muškog spola i 10 (55,6%) ispitanika ženskog spola. Anketa je pokazala da je ovisnost o društvenim mrežama uvelike prisutna kod mladih budući da se samo jedan ispitanik ne koristi društvenom mrežom, a čak 18 ispitanika ima više od 2 profila.

Slika 1. Broj otvorenih profila na društvenim mrežama

Četvero ispitanika (10,8%) je napravilo profil s manje od 10 godina od čega 3 (75%) ispitanika muškog spola i 1 (25%) ženskog spola. Između 10. i 13. godine 26 (70,3%) je ispitanika otvorilo profil na društvenoj mreži od čega 13 (50%) ženskog spola i 13

(50%) muškog spola. Sedmero ispitanika (18,9%) je prvi profil otvorilo s više od 13 godina, od toga 4 (57,1%) muškog spola i 3 (42,9%) ženskog. Većina ispitanika je otvorila prvi profil između 10. i 13. godine starosti što je dosta rano.

Trideset i troje ispitanika (89,2%) smatra da društvene mreže mogu biti korisne u obavljanju školskih obaveza. Troje ispitanika (8,1%) misli suprotno, a jedan ispitanik (2,7%) nije siguran. Ovaj rezultat opravdava toliku zastupljenost društvenih mreža u životu mladih.

Anketom smo željeli doznati uspjeh kojim su ispitanici završili prethodni razred i istražiti utječe li to što imaju otvoren profil na nekoj društvenoj mreži na njihov uspjeh u školi. Osam ispitanika (21,6%) završilo je prethodni razred s dobrim uspjehom, od toga je 5 ispitanika muškog spola i 3 ispitanika ženskog spola. Petnaest je ispitanika (40,5%) završilo prethodni razred s vrlo dobrim uspjehom od čega 9 muških ispitanika i 6 ženskih ispitanika. S odličnim uspjehom prethodnu školsku godinu završilo je 14 ispitanika (37,8%) od čega 6 muških ispitanika i 8 ženskih ispitanika.

Ipak, većina, čak 23 ispitanika (62,2%), smatra kako svoje školske obaveze ne bi izvršavali bolje da nemaju otvoren profil na društvenoj mreži. Tako razmišlja 65,2 % muških ispitanika i 34,8% ženski ispitanika. Šestero ispitanika (16,2%) smatra kako bi bili uspješniji u izvršavanju obaveza kada ne bi imali otvoren profil od čega je 33,3% muških ispitanika i 66,7% ženskih ispitanika. Osam ispitanika (21,6%) nije sigurno.

Većina ispitanika koristi se udžbenicima kod učenja, 40,5% muških ispitanika i 43,2% ženskih ispitanika. 2,7% muških ispitanika te jednak postotak ženskih ispitanika koristi se ostalim knjigama, a 10,8% muških ispitanika koristi internet. Kod ženskih ispitanika, internet kao literatura kod učenja nije zastupljen. Ovi su nas rezultati iznenadili, smatrali smo da se internet puno više koristi nego što je to anketa pokazala.

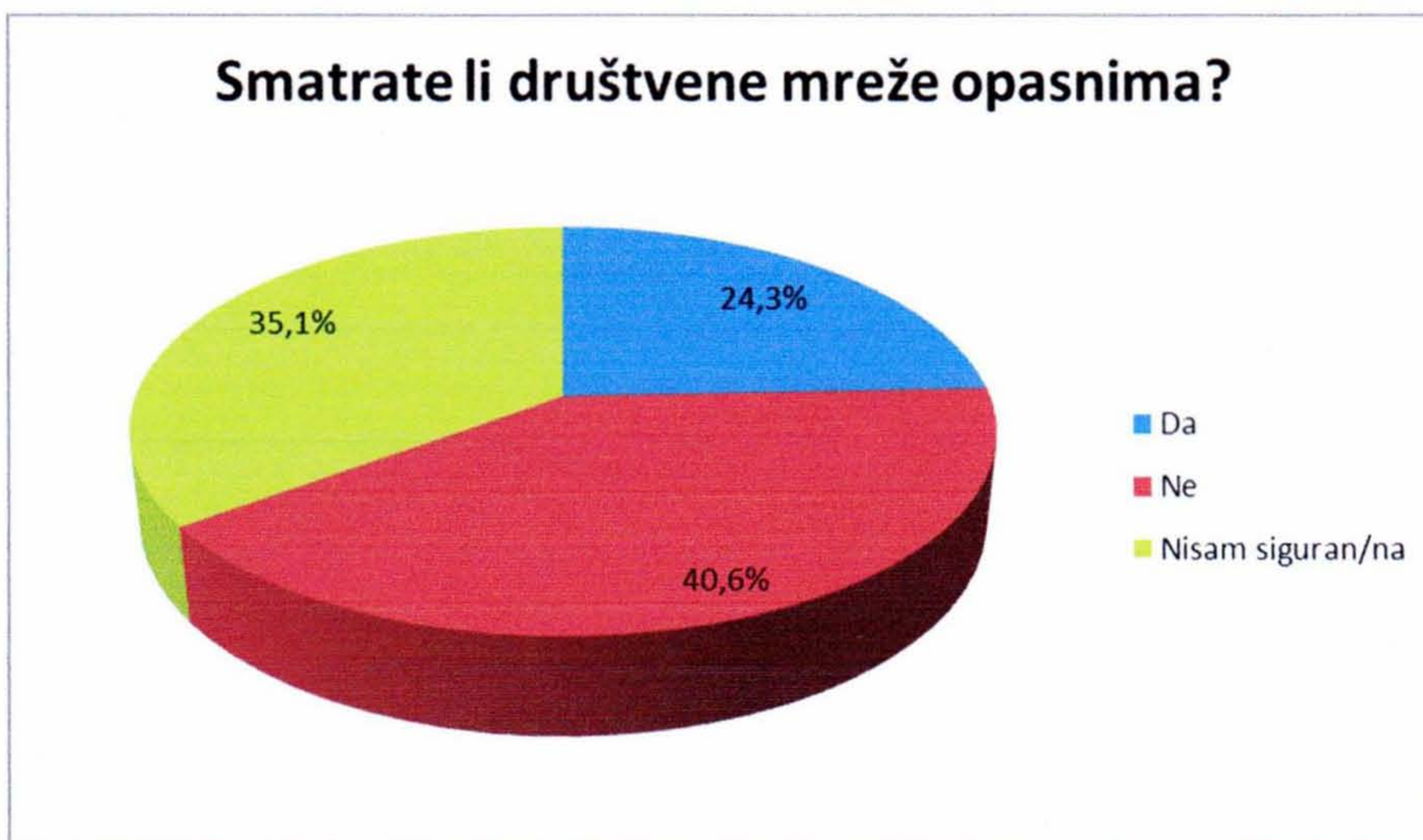
45,9% ispitanika nikad se ne koristi društvenim mrežama za vrijeme nastave od čega 58,8% muških ispitanika i 41,2% ženskih ispitanika. 29,7% ispitanika rijetko koristi društvene mreže za vrijeme nastave od čega 54,5% ispitanika muškog spola i 45,5% ispitanika ženskog spola. 24,3% ispitanika često se koristi društvenim mrežama od čega više ženskih ispitanika (55,6%) nego muških ispitanika (44,4%).

Slika 2. Korištenje društvenih mreža za vrijeme nastave

Najveći dio ispitanika, 40,6%, smatra kako društvene mreže nisu opasne. 24,3% ispitanika smatra društvene mreže opasnima, a 35,1% ispitanika nije sigurno. Zaključujemo da je moguće da mladi nisu svjesni opasnosti koje donose društvene mreže ili se jednostavno nisu našli u nekim opasnim situacijama.

Slika 3. Svjesnost ispitanika o opasnostima koje donose društvene mreže

Čak 78,3% ispitanika pazi na to s kim stupa u kontakt preko društvenih mreža od čega je 48,3% muških ispitanika i 51,7% ženskih ispitanika. Suprotno smatra 10,8% ispitanika, a zanimljivo je da to smatraju isključivo muški ispitanici. Isti postotak ispitanika, 10,8%, nije sigurno od čega je 50% čine muški ispitanici i 50% ženski ispitanici. Iz rezultata je vidljivo kako ženska populacija više pažnje posvećuje sigurnosti na društvenim mrežama od muške populacije.

Većina se ispitanika, 64,9%, nije susrela s vrijeđanjem na društvenim mrežama. Od toga je 50% muških i 50% ženskih ispitanika. Ostalih 35,1% ispitanika susrelo se s vrijeđanjem od čega više ispitanika muškog spola (61,5%) nego ženskog spola (38,5%). Ovakav rezultat potvrđuje zaključak kako mladi nisu svjesni opasnosti na društvenim mrežama jer se nisu susretali s nekim neugodnim i neprimjerenim sadržajima.

Slika 4. Iskustvo ispitanika s vrijeđanjem na društvenim mrežama

13 (35,1%) ispitanika, na društvenim mrežama, prihvaća zahtjeve samo svojih prijatelja, 19 (51,4%) ispitanika prihvaća zahtjeve svih poznanika, a 5 (13,5%)

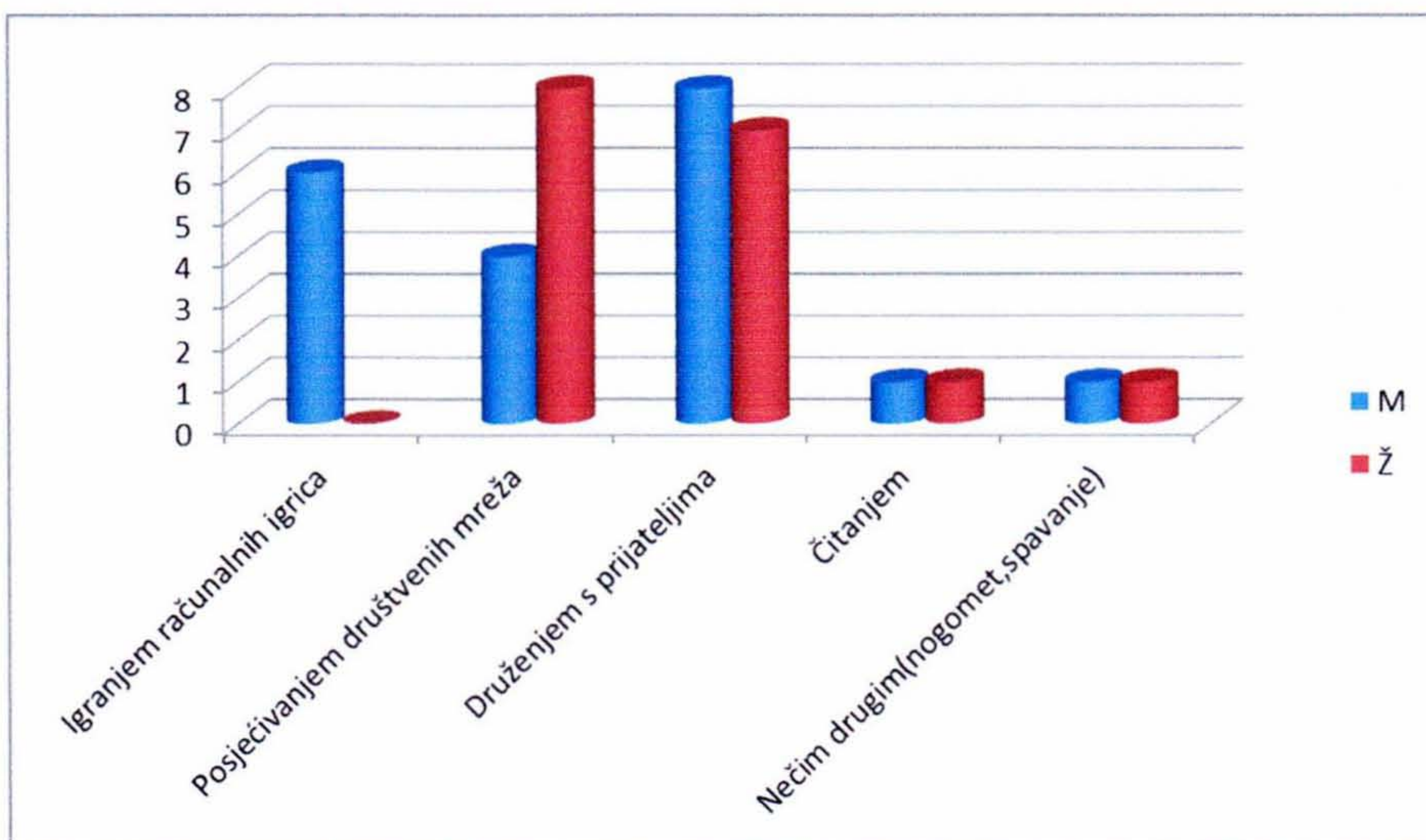
ispitanika prihvaća zahtjeve svih ljudi. Ovi podatci govore da kod mladih danas raste svijest o opasnostima lažnih profila na društvenim mrežama i da sve više paze na to čije zahtjeve prihvaćaju.

Anketa je pokazala da bi se 12 (32,7%) ispitanika našlo uživo s osobom koju su upoznali preko neke društvene mreže. Od toga je 6 (50%) petnaestogodišnjaka, 5 (41,6%) šesnaestogodišnjaka, 1 (8,4%) sedamnaestogodišnjak i niti jedan osamnaestogodišnjak. Ovi podatci pokazuju da je kod starijih ispitanika prisutna veća svijest o opasnosti koju donosi upoznavanje ljudi preko društvenih mreža. 15 (40,5%) ispitanika se nikad ne bi našlo s nekim koga su upoznali preko društvene mreže, a 10 (26,8%) ispitanika nije sigurno.

Samo 1 (2,7%) ispitanik smatra da su lažni profili prihvatljivi i priznaje da je i sam otvorio neke. Najveći broj ispitanika, čak njih 20 (54%) smatra da su lažni profili svakodnevna pojava, ali nikad ih ne bi napravili. 16 (43,3%) ispitanika misli da su danas lažni profili potpuno neprihvatljivi. Ovi rezultati nam govore da mladi, unatoč tome što nisu svjesni opasnosti koje donose internetski sadržaji, smatraju lažne profile neprihvatljivima i shvaćaju koliko opasni oni mogu biti.

Rezultati ankete su pokazali da 6 (16,2%) ispitanika svoje slobodno vrijeme ispunjava igranjem računalnih igrica, a svih 6 ispitanika je muškog spola. 12 (32,4%) ih najviše slobodnog vremena ispunjava posjećivanjem društvenih mreža. Od toga su 4 (33,3%) ispitanika muškog spola i 8 (66,7%) ispitanika ženskog spola. Rezultati pokazuju da ženski dio ispitanika uopće ne provodi slobodno vrijeme igrajući računalne igrice i da preferiraju posjećivanje društvenih mreža. Najveći dio ispitanika tj. njih 15 (40,5%), svoje slobodno vrijeme najviše ispunjava druženjem s prijateljima. 2 (5,5%) ispitanika najviše slobodnog vremena provode čitajući. Jedan (2,7%) ispitanik svoje slobodno vrijeme ispunjava igranjem nogometa, a jedan (2,7%) spavanjem.

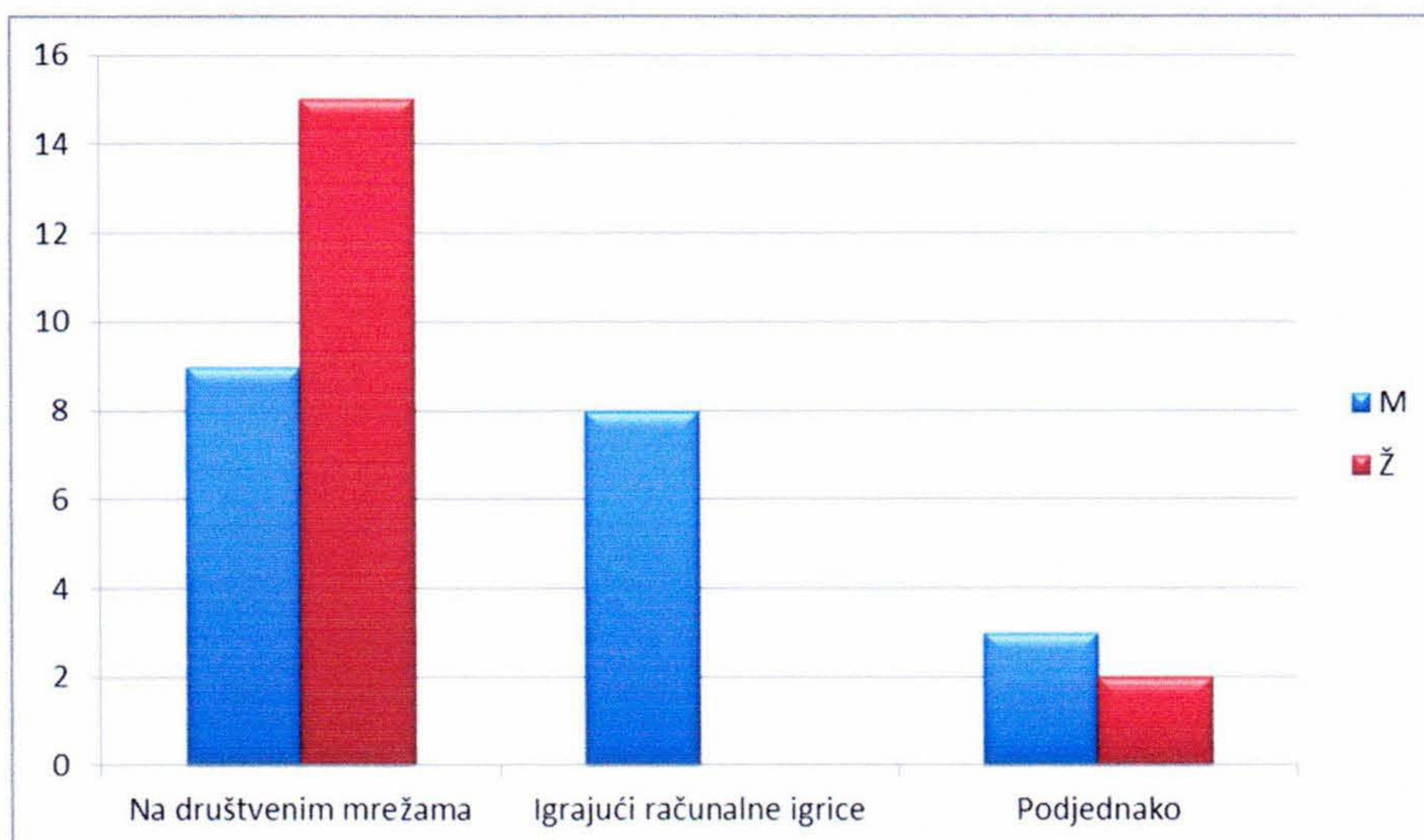

Slika 5. Čime ispitanici ispunjavaju svoje slobodno vrijeme

24 (64,9%) ispitanika odgovorilo je da više vremena provode na društvenim mrežama nego igrajući računalne igrice. Tako smatra 15 (62,5%) ženskih i 9 (37,5%) muških ispitanika. 8 (21,6%) ispitanika više vremena provodi igrajući računalne igrice i svih osam ispitanika muškog je spola. 5 (13,5%) ispitanika provodi podjednako vremena na društvenim mrežama i igrajući računalne igrice. Podatci potvrđuju našu hipotezu da muška populacija provodi više vremena igrajući računalne igrice, a ženska populacija više vremena provodi na društvenim mrežama.

Slika 6. *Provode li ispitanici više vremena na društvenim mrežama ili igrajući računalne igrice*

Zaključak

Istraživanje je potvrdilo našu prvu hipotezu da muška populacija provodi više vremena igrajući računalne igrice, a ženska populacija više vremena provodi na društvenim mrežama. Veći postotak ispitanika koji imaju otvorena više od 2 profila na društvenim mrežama ženskog je spola. Ženska populacija svoje slobodno vrijeme uopće ne provodi igrajući računalne igrice, za razliku od muške populacije.

Većina ispitanika smatra kako su društvene mreže korisne u obavljanju školskih obaveza. Također, većina ispitanika smatra kako ne bi bolje izvršavali svoje obaveze da nemaju otvoren profil na društvenoj mreži. Većina ih se ne koristi društvenim mrežama za vrijeme nastave. Ovime je naša hipoteza da društvene mreže negativno utječu na uspjeh u školi opovrgnuta.

Naša hipoteza da mladi nisu svjesni opasnosti koje internet i društvene mreže donose (npr. krađa identiteta, pedofilija ...) također je opovrgnuta. Mladi su dobro upoznati s opasnostima internetskih sadržaja i paze na to s kim stupaju u kontakt preko društvenih mreža. Većina ispitanika ne prihvaćaju zahtjeve ljudi kojih ne poznaju na društvenim mrežama i nikad se ne bi uživo našli s osobom koju su upoznali preko društvene mreže.

Ovo istraživanje bacilo je novo svjetlo na utjecaj društvenih mreža na mlade tj. društvene se mreže previše kritiziraju, a istraživanje je pokazalo da su veoma korisne u obavljanju obaveza i da ne ometaju ispitanike. Istraživanje je donijelo ohrabrujuću spoznaju da su mladi dobro osviješteni i informirani o negativnostima društvenih mreža i interneta.

Literatura

URL 1 <http://security.lss.hr/documents/LinkedDocuments/CCERT-PUBDOC-2009-08-273.pdf> , 26. 10. 2014.

URL 2 https://cuc.carnet.hr/2010/dokumenti?dm_document_id=36&dm_dnl=1 , 26. 10. 2014.

URL 3 <http://hr.wikipedia.org/wiki/Videoigra> , 13. 12. 2014.

URL 4 <http://hr.wikipedia.org/wiki/Internet> , 13. 12. 2014.